

Asia: VN/14717/2024

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Edustaako vastaaja**

Kuntaa

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne palkkatukea koskien alla olevaan tekstikenttään**

Käytännön valmistelutyö on osoittanut, että työvoimapalvelujen tuottamiseen kohdennetut valtionosuudet siirtyvät kunnille alimitoitettuina. Käytännön esimerkkinä tästä määräaikaisten työntekijöiden palkkakustannusten kuuluminen korvattavien valtionosuuksien piiriin. Tämä käytännön tasolla tarkoittaa tiukentuvan kuntatalouden tilanteessa, että työvoimapalveluihin resurssointi niukkenee, jos keskitytään pelkästään vakinaisiin työntekijöihin siirtyvänä henkilökuntana. Tämä ei voi olla vaikuttamatta tulevaisuuden työllisyyspalveluiden laatuun. Näin ollen voidaan todeta, että vaikuttavien työllisyyspalveluiden tuottaminen sekä niiden kehittäminen on siirretty kuntien rahoitusvastuun piiriin.

Rahoitusvastuu työnhakijoiden työttömyydestä kasvaa myös kuntien näkökulmasta. Valtio on luvannut kompensoida työttömyysetuuksien rahoitusvastuun korottamisen, mutta kompensaation osuus on mitoitettu hyvän työllisyystilanteen ajankohtaan ja näin ollen alimittaiseksi. Työttömyyden heikentyessä rahoitusvastuu kiristää kuntataloutta entisestään. Esimerkiksi Leppävirran osalta tämä tarkoittaa noin 500.000 €:n lisärahoitustarvetta vuodelle 2025. Kuntien talouden rasitus kasvaisi tämän uuden valtiolta siirtyvän vastuun myötä suhteettomasti huomioiden kuntien menojen kasvupaineet. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että muutoksen tuli olla kustannusneutraali. Rahoitusvastuun kasvupaine heikentää kuntien mahdollisuutta panostaa työllisyydenhoitoon tilanteessa, jossa panostaminen olisi entistä tärkeämpää. Erityisen merkityksellisenä tämä näkyy pienempien kuntien mahdollisuutena panostaa työllisyydenhoitoon, koska työttömyysvelvoitteiden suhteellinen osuus kokonaisbudjetista on merkittävämpi kuin suuremmissa kunnissa.

Leppävirran kunta esittää, että valtionosuuslaissa määritelty työttömyysetuuksien rahoitusvastuun korvaukset eläisivät yleisen työttömyystilanteen mukaan, kun tällä hetkellä se on määritelty pysyväksi ja määritelty vuoden 2023 työttömyyden tasoon. Tämä olisi olennaista varsinkin ottaen huomioon, kun kuntien mahdollisuudet vaikuttaa työttömyysetuuksista kertyneeseen laskuun ovat rajalliset, kun esimerkiksi palkkatuetun työn kautta vaikuttaminen ei ole enää kuntien näkökulmasta

taloudellisesti järkevää. Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuuseen pystytään vaikuttamaan joko suoralla työllistymisellä ilman palkkatukea tai asiakkaan siirtymisellä toiselle etuudelle työttömyysturvan sijaan.

**Voitte kirjoittaa lausuntonne valmiuslakia koskien alla olevaan tekstikenttään**

-

Nykänen Anssi  
Leppävirran kunta